

Oslo kommune
Byrådsavdeling for byutvikling
Rådhuset
0037 Oslo

Deres ref: 200705613-99

Oslo, 11. november 2011

FOLLOBANEN – MANGLENDE OPPFØLGING AV OSLO KOMMUNES UTTALELSE

Jernbaneverket orienterte i brev av 29. september 2011 Samferdselsdepartementet om konsekvensutredningen for Follobanen og oversendte samtidig departementet et sammendrag (datert 07.09.2011) av innkomne merknader til konsekvensutredningen med Jernbaneverkets kommentarer til merknadene og forslag til videre oppfølging.

Som det fremgår av brevet, sammendrag og kommentarer (vedlagt), *kan det virke som om Jernbaneverket ikke akter å følge opp flere helt sentrale innspill i Oslo kommunes uttalelse av 4. juli 2011 til konsekvensutredningen for Follobanen. Dersom kommunen ikke allerede har tatt opp dette forholdet med Jernbaneverket/Samferdselsdepartementet, vil vi anbefale at dette gjøres snarest.*

Oslo kommune fant at ”de to foreliggende traséalternativene ikke er tilstrekkelig utredet til at valg av alternativ kan foretas nå. Begge alternativer bør videreføres og utarbeides som planalternativ” (OK, s. 3). Dette er kommentert slik av Jernbaneverket: ”Valg av trase foretas med bakgrunn i konsekvensutredningen og merknadene til denne. Valgt trase vil utredes i detalj i reguleringsplanarbeidet” (JBV, s. 20). Jernbaneverket legger med andre ord opp til at traseen velges først, og at den valgte traseen (og ingen andre traseer) deretter utredes nærmere i planarbeidet.

I tillegg til de to alternativene som ble konsekvensutredet (østalternativet 4Ic1 for utgående Follobane og vestalternativet 4Ic2 for utgående Follobane), vil Jernbaneverket nå også vurdere et tredje alternativ (Klypen-alternativet 4Ic5 for utgående Follobane), der alle spor legges i Klypen for inn- og utgående Follobane og inn- og utgående Østfoldbane.

Det er gledelig at Jernbaneverket nå også vil se på et alternativ der alle de fire sporene legges i Klypen, men beklagelig at dette ikke allerede ble utredet i konsekvensutredningen, jf. at Oslo Elveforum ba om dette i merknadsbrev av 9. april 2010 til forslaget til planprogram for konsekvensutredningen. Om Klypen-alternativet for utgående Follobane heter det i Jernbaneverkets brev av 29. september 2011 til Samferdselsdepartementet: ”Det må også avklares om en slik løsning kan anbefales uten ny konsekvensutredning eller om beskrivelsen av konsekvensene kan synliggjøres gjennom reguleringsplanbehandlingen.”

To av de tre traséalternativene for Follobanen som Jernbaneverket anser som aktuelle, er etter Oslo kommunes syn ikke tilstrekkelig utredet i konsekvensutredningen til at det lar seg gjøre å velge mellom dem, samtidig som det tredje traséalternativet ikke engang er behandlet i konsekvensutredningen.

Både for Oslo kommune, Oslo Elveforum og en rekke av de øvrige høringsinstansene har det vært viktig at den planlagte jernbaneutbyggingen har et bredere fokus enn bare å få på plass nytt dobbeltspor for Follobanen. Å kunne reetablere middelalderterrenget og gjenåpne Alna over jernbanesporene i Klypen slik at Middelalderparken gis en helhetlig utforming, er helt sentralt.

Vi setter pris på at kommunen kommenterte vår høringsuttalelse på følgende måte i sin uttalelse: "Oslo kommune deler elveforumets syn og mener en løsning med lukket kulvert med landskapsform helt frem til sporområdene i Loenga/vannlinjen kombinert med gjenåpning av Alna, må utredes og vises som eget planalternativ" (OK, s. 10).

Oslo Elveforum ba i høringsbrev av 26. juni 2011 til konsekvensutredningen Jernbaneverket utrede mulighetene for å legge utgående Østfoldbane dypere i søndre del av Klypen slik at Alna kan føres over alle sporene i Klypen på terreng, samtidig som utgående Østfoldbane fortsatt føres over Ekeberg tunnelen. Vi viste til at løsningen jernbaneteknisk sett ikke er helt optimal, men begrunnet samtidig nærmere hvorfor det om nødvendig bør kunne dispenseres fra gjeldende teknisk regelverk for å realisere denne løsningen (OE, s. 8)

Jernbaneverket avviser løsningsforslaget (JBV, s. 26) uten å gå nærmere inn på vårt forslag om en kombinasjon av redusert frihøyde over utgående spor for Østfoldbanen og en stigning på 20–23 promille over en 300 m lang strekning. Og hva verre er: I sammendraget av merknadene til konsekvensutredningen har Jernbaneverket unnlatt ikke bare å kommentere, men også å gjengi våre forslag til andre løsninger for utgående Østfoldbane som bør utredes dersom nevnte løsningsforslag ikke vurderes å være jernbaneteknisk tilfredsstillende. Det vi ba om, var følgende:

"Dersom Jernbaneverket, etter en grundig utredning av løsningen, skulle finne at den ikke er tilfredsstillende, bør Jernbaneverket undersøke om andre løsninger for utgående Østfoldbane jernbaneteknisk kan være bedre, gitt premisset om at løsningene skal sikre full overdekning i hele Klypen, og det på en slik måte at Alna kan føres på terreng over alle sporene i Klypen og ut i Middelaldervannspeilet. Det vil da være nærliggende å undersøke om utgående Østfoldbane 1) kan følge samme trasé, men legges dypere slik at den kan føres under Ekeberg tunnelen i kulvert i stedet for over Ekeberg tunnelen i dagen, 2) kan ledes under Loenga på samme måte som inngående spor for Follobanen og inngående spor for Østfoldbanen, 3) kan benytte a) østalternativet for utgående Follobane, b) vestalternativet for utgående Follobane eller c) eksisterende spor for utgående Østfoldbane, mens utgående Follobane legges i Klypen (som i alternativ 4Ic5). Også andre alternativer bør vurderes. [...] Jernbaneverket bør presentere en rangert liste med 3–4 alternative løsninger, der styrker og svakheter ved de ulike løsningene kommenteres." (OE, s. 8–9)

Alle disse alternativene (med underalternativer) vil automatisk sikre at søndre del av Klypen kan overbygges helt ned til Loenga, og at Alna kan åpnes på terreng over Klypen, og dermed på hele strekningen fra Geitabru til Middelaldervannspeilet. Vi anmoder Oslo kommune om å kontakte Samferdselsdepartementet/Jernbaneverket slik at disse alternativene blir utredet.

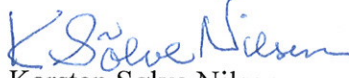
Etter vårt syn bør alle disse alternativene drøftes inngående i en supplerende konsekvensutredning, hvor også Jernbaneverkets nye alternativ med fire spor i Klypen konsekvensutredes.

Dersom dette ikke gjøres, vil valg av trasé for Follobanens innføring til Oslo S etter vårt syn ikke kunne foretas før på reguleringsplannivå. Reguleringsplanen vil da måtte utarbeides i flere alternativer med ulike traséløsninger, i stedet for at en i planarbeidet kan konsentrere seg om å detaljregulere ett alternativ.

Med vennlig hilsen
for Oslo Elveforum

Ida F. Tønnessen
leder

Vidar Berget
Alnaelvas Venner

Karsten Sølve Nilsen
Hovinbekken

Tor Holtan-Hartwig
rådgiver

Are Eriksen
rådgiver

Vedlegg Brev av 29. september 2011 fra Jernbaneverket til Samferdselsdepartementet

JBVs sammendrag av innkomne merknader til konsekvensutredningen for Follobanen med JBVs kommentarer til disse av 7. september 2011

Kopi

- Jernbaneverket
- Samferdselsdepartementet
- Miljøverndepartementet
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- Riksantikvaren
- Byantikvaren
- Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
- Bydel Gamle Oslo
- Plan- og bygningsetaten
- Bymiljøetaten